

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

„PINCZÉREK LAPJA“

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczérek és kávéházi-segédék érdekeit felkaroló szakközlöny.

Az első magyar orsz.-pinczemesterek és pinczémunkások egylete*, a „Budapesti kávéház segéd-egylet“, a „Szatmár-Németi pinczer-egylet“, a „Székesfehérvári pinczer-egylet“, a „Szombathelyi pinczer bejegyeztető-egylet“, a „Győri pinczer-egylet“, a „Révkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulata“, az „Aradi pinczer-egylet“nek, a „Szabadkai pinczer-egylet“nek, az „Aradi vendéglősök és kávéosok-egyesület“nek, az „Ujvidéki szállodások, vendéglősök és kávéosok ipartársulatának“, a „Miskolczi pinczer-egylet“nek és a „Kassai vendéglősök, kávéosok, kormárosok és pinczér-egylet“nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó, 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:
Egész évre 6.— Fele évre 3.—
Háromnegyed évre 4.50 Évnyelvére 1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IIHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII. kerület, Akácfa-utca 3-ik szám.

Kéziratok és előzetések ide intenzionok.

Szakoktatás.

Írta: Pócs Gyula.

(Vége).

A vendéglős iparnál ugyancsak kötelező a szék- vagy ismétlő iskola látogatása, de az ellenőrző közegek nagyon kevés súlyt fektetnek erre s ha vajahol az ipariskolát látogatják tanoncaink, ottan csakis az erélyes hatósági közegek köszönhetjük, hogy az iskola látogatója lesz. A vallás- és közoktatási miniszter 1893. augusztás 31-én keltezett 33.564. szám alatt kiadott rendelete megköveteli, a vendéglősöktől, hogy tanoncainkat, ipariskolába, küldjük. Miért nem teljesítik ezt a rendeletet a vendéglősök? Vagy ha már nem, teljesítik jószántukból a kormárosok ezt a követelményt, miért nem kényszerítik, a hatóságok a vendéglősöket erre? Ha a vendéglősök többségében jobban ki volna fejlődve a testi szellem, akkor bizrást már rég nem képezne nálunk a szakoktatás panaszra okot, de vegyük a törvényt ugy elő, hogy van. A törvény kötelezi minden iparost, tehát kormárosost és kávést is — hogy tanonczeit ipariskolába járassza: egyttal megadja a törvény minden szakmának azt a jogot, hogy leghető számtal hallgatbó léte-zésekor, egy külön tanfolyamot fentarthatson. A törvény, a mai viszonyokhoz mérten, igen jó s mégsem lesznek végrehajtvá. Vagy mi sodat akadályt képezne például, ha a székdi vagy dobrenzi kormárosok összemennek s mondják: „Kartársak! a hatóság azt akarja, hogy járassuk borfininkat

este 8 órákor az ipariskolába, oda a hová, cserepesek, cipészek, szatósok s mások járnak, de mi ezt nem tehetjük, először este 8 órákor kellene nekünk a gyerekek, másszor pedig a mi borfinink a fentvezett „társaságba“ semmi okosat nem tanulnak, tehát határozzuk el, hogy mi, a törvényadta jogunk szerint, külön küldjük iskolába, külön tanítóval taníttassuk és olyan tárgyakkal ismertessük meg, a mit nekünk kormárosainak szükséges tudni s olyankor tartasson az iskola óra, mikor mi borfinin-

Fehér Imre

kat nélkülözni tudjuk! Ez volna a végről hajtása annak a törvénynek! Mikor ezen már mind keresztül estünk, választunk egy tanárt, odaadjuk neki a fővárosi szakiskola tantervét, megállapítjuk a tandíjat és vá választunk egy 5 tagu felügyelő bizottságot. Tehát csak ezt kellene tenni s akkor volna hazánkban elméletileg is képzett pinczér s akkor eltűnne a sok botrányos étlap hibák s végül a mai maradt kormárosok helyébe lépne egy egészesleges, szorgalmas és szellemi kincsekkel rendelkező új vendéglős nemzedék! A közmondás azt mondja: leleményesnek áll a világ; leleményes pedig csak a képzett ember lehet. Egy ilyen leleményes kormárossal minap találkoztam, mint főpinczér volt neki egy néhány ezer forintja, evvel egy stájer hegyes és erdős vidékének a völgyében építtetett egy svájci stiliú szállodát, a hogy tetőjében pedig egy kilátó tornyot s csak evvel kezdte a hirda-tést: X. X. Sommerfrische, der schönste punkt des immergrünen Steingomarks, Aussicht thurn stb. stb., egy pár év múlva ez az ember meggazdagodott, most csinált még egy hidogviz-fürdőt oda, sétányokat az erdőben s még egy pár dependanceokat s annak a vendéglőnek minden nyáron több ezer vendége van. Most kérdem, a természet szépségét ki tudja jobban kihasználni: képzett ember, vagy a vadságában felnőtt buzdanc??

Ne terheljük a közoktatási minisztert kongresszusi határozatokkal, hanem teljesítük mi a törvényt s ha ez egyesek

TALISMAN TÖRLEY JÓZS. és TSA PROMONTOR. (BUDAPEST.) DEPOSÉ.

gett nem volna lehetséges, ott az ellen-rző hatóság, az majd rákényszeríti.

Bizony szűgyen, hogy a XX. században gy művelt állam vendéglős tanoncjai ös-utaságukban nőnek fel. Talán csak nem vagyunk Kinába?

Fehér Imre.

(Mai köpönkhez.)

Mai számunkkal *Fehér Imre* érdemekben gazdag szaktársunk jól sikerült arcképet mutatjuk be t. olvasóinknak.

Fehér Imre született Gyöngyös-melléken (Somogy megye). Iskolai tanulmányait Baranya-Sellyén jó sikerrel bevégezvén, a pinczéri pályára lépett s mint borfiu *Putzer Antal* jóhírű vendéglőjében, *Putzer György* fővárosi jeles szaktársunk nagybátyjánál nyert alkalmazást. Számos éveken keresztül mint főpinczér az ország nagyobb városaiban nyerte meg a közönség rokonszenvét, volt Pécsot, Eszéken, Székesfehérvárott, Aradon, Kaposvárt, Dombovárt, Nagyváradon stb. Budapesten pedig az utóbbi éveken az „Erzsébetvárosi Kör“ és a „Nemzeti-Szalón“ kávésa és vendéglőse volt. Jelenleg Pusztaszent Mihályon, az Almássy-Pál-telep fürdő kioszkjának vendéglőse. Nagy gondot fordít üzetére, melynek felvirágoztatása körül kedves és szép neje, a minta gazdaszony, valamint a fürdő tulajdonosa dr. *Ujváry Ignác* ur is teljes odaadással busgólkodnak. Mint kiváló szakembernek és jó magyar hazafinak, szerencsés és meglege-dést kíváunk. Eljen!

Magyar országos vendéglős-és pinczér szövetség.

II.

Mint hogy az országos vendéglős szövetség körüli eddigi tárgyalásokkal összekötetésbe már azért is hozhatók a kávéások, mert alig képzelhető kávéház italmérési vagy legalább is kisebb mértékbeni italárulási engedély nélkül, és mert az országos nyugdíj-egyletben is ugyszólván főtényezőként szerepelnek, ugyanazért nem marad egyéb hátra, mint azon kérdést is felvetni, vajjon a tekintélyes kávéások kara nem tartaná-e ezílnak megfelelőnek a szakosztályokból összeállítandó vendéglősök országos szövetségében, mint egyik alkatrészét képező főtényező részt venni. Nézetünk szerint ebbeli elhatározás, illetve az épen említett szövegben való részvétel nem csak határ-talan örömtől előidézni irányadó körökben, de megbecsülhetetlen kincs egyszersmind,

illetve legdrágább kőként ragyogna a szövetség koronájában, mely ékeszteni és nagyon is életrevalóvá tenné magát az országos szövetség testületét; jeles vezérférfiak beválasztatnának a sok jó tehetségből alkotandó igazgató választmányba — bölcsességgel vegyült tapasztalataik aranyerekként előmozdítanák az annyira szükséges összetartást és a szövetség nagyjelentőségű érdekeit. Nagy kérdésnek látszik ezen és ilyenmő mozgalom, mert vannak önálló kávéások társulataik, a kik talán bizonyos beolvasztás és teljes önkormányzatukat félteni fogják; de közelebről tekintvén bele a dologba, nem hiszünk és nem tehetjük, hogy valaki ezen féltsé örözt önkormányzatot veszélyeztetve láthatná.

Igazolják ezt az országban létező vendéglős-és kávéások vegyes társulataik, és igazolhatja azon körülmény, mely szerint minden társulat a maga alapszabályai szerint önállóan intézi el nagyobb részt helyi viszonyokra vonatkozó ügyeit a nélkül, hogy azokba az országos szövetség igazgatósága különösen indokolt megkeresés folytán befolyna, de megkeresés folytán igenis szent kötelességében állana megtenni azt, ami esetről-esetre kívánatosnak mutatkoznék, — különösen alapszabályai keretén belül, nagyobb fontosságu közügyeket a rendes, vagy rendkívüli szövetségi közgyűlésnek tartván fen.

Minden szakmának képviselői lévén akár a centrumban, akár a közgyűlésekben; igen természetes, hogy azok véleményeik és voksaik mindenkor döntő irányt képeznének, szem elől sohasem tévesztvén, miként nézetünk szerint maga az országos szövetség mintegy pótlóval az eddig szükségéből jónak talált kongresszusokat, főként az ezeknek fentartott nagyobb horderéjű kérdéseket tárgyalná, az utóbbi vagyis országos értekezletek megkívánta költségek és idősvesztéséges eselnék, és ami fő, egy állandó központi közeg állana minden perczen rendkívül fontos ügyekben az összes közönség rendelkezésére.

Fogalmaink szerint a III-ik országos vendéglős értekezleten *Bokros Károly* által benyújtott az országos vendéglős szövetség vonatkozó emlékiratban hivatkozott felejt-hetetlen *Stadler Károly*, mint e tekintetben előharezos javaslatai megüitit a kívánt mértékű, melyek a korszerűbb eszmékkel kiegészítése után, vagy a nélkül, kész ki-indulási ponttól vétethetvén minden nagyobb munka nélkül a legközelebbi vendéglős kongresszuson mint egyike a főtárgyaknak a végrehajtó-bizottság javaslatai alapján elfogadhatók, és általában a szövetség létre-

hozását illetőleg érdemleges határozatok hozandók volnának.

Azon itt szóba jöhető aggodalom, miszerint az első pillanathban netalán jelentkező nem elegendő számu résztvevő miatt nem jöhetne létre a szövetség, nem elég alapos, mert minden kezdet nehézségekkel jár és vannak esetek, hol rövid idő alatt alig száz taggal megalakult egyletek vagy másnemű társulatok ma több ezerre rugó tagokat számítván, tökéletesen életképesekké válnak. Vannak ugyanis szép számban olyanok, kik azon ártatlan szavakkal elodázní szeretik a részvtételüket: „majd meglátjuk, hogyan fejlődik a dolog,“ ezek bizonyos résztvevők, mihielyest kimondatik a megalakulás. Vannak továbbá igen okoskodók és fontolgatók, kik még megalakulás után is az alkalmasint távollétköben alkotott alapszabályokat nem ott, hol kellene, hanem illetéktelen magán körökben kritizálják, ezek ezek is tudományukat kimutatván, nem sok idő múlva belépnek a tagok közé és vannak, kik mindennek ellentmondó természetöknél fogva hosszabb ideig rontják a levegőt, míg végre senkit sem kapacitálhatván, bár mint született ellenzék, de mégis belépnek azok közé, akiket ök bár talán mindig kormányzásra képesnek nem tartanak, de az ügyek tárgyalásába befolynak és közöltségekhez is hozzájárulnak. Ily körülmények között nincs és nem lehet igazi ellensége az ügynek és annak virágozóvá tétele csakis rövid idő kérdése.

Még csak azt jegyezzük meg, miszerint az országos pinczér szövetség alkotásának főczéljai: a helyközvetítés ügyének rendezése a pinczér szakiskolák és a szolgálati pragmatika, — a vendéglősök szövetségében is tért nyervén, ez okból sem foroghat fen akadály a pinczérök országos szövetségének a vendéglősök szövetségéhez való csatlakozás ellen, miert is reménylenünk szabadjon azt, hogy az e részbeni mozgalom, mely már több városokban istápolást nyert, — hogy gyorsabban megizmosodjon — vég-céljánál kitűzi a sokszor hangoztatott: viribusunitis-t.

Boór József.

Mért nem emelkedik Buda és vidéke?

Buda hátramaradásának az az oka, hogy még mindig hallatlan és sehol a világon nem létező magas hidpénzeket folytonosan szedik a teher-és bátor kocsik után. Néhány példával lesznek egyéb berbizonyitani állításom valódságát, hogy egy várost nem úgy lehet

C SILLAR-GYÁR részvénytársaság

Budapest, VII. Ilka-utca

a Csömöri-utól jobbra, a Stefánia-ut mögött.

Közlekedés a zuglói lovasuttal.

Az összes világító rendszerek részére (ugymint: villany, gáz, acetylen, benzín, borszesz és gazolin) csillárok szállítására ajánlközik.

Honl gyártmány. Stilszerű kidolgozás. Dus választék. Olcsó árak

Teljes vendéglő, kávéházi és szállodai berendezésekre, eredeti rervetzelkel és költségetekkel díjmentesen szolgálunk.

Régi csillárok aranyozása, tisztítása és átalakítása jutányosan eszközölletik.

fejleszteni, hogy előbb betelepítsünk hivatalnokokat, végrehajtókat, adóhivatalt, ügyvédeket és ügynököket, hanem első sorban is szükséges, hogy ott iparosok, kereskedők és munkások ezrei telepedjenek le. Ezek azután maguk után vonják a nem termelő osztályokat. Már most vegyük pl., hogy a *Lágymányoson*, *Kelenföldön* vagy *Ó-Budán* vesz egy asztalos, esztergályos, hangszerkészítő stb. egy telket. Oda lakóházat, műhelyhelyiséget 20—30 ember részére épít. Megkezdí az iparát folytatni, ipartermékeinek legnagyobb részét a központba, Pestre adhatja el. Ezen iparcikkok szállítására kocsiira és lóra van szüksége és kénytelen naponta legkevesebb négyszer átjönni a pesti oldalra. Ezért a négy kocsi fordulóért 2 frt hidpénzt kénytelen fizetni, mely 2 frtk egy évben 780 frtot tesznek ki. 700 foit azonban a mai szűk világban nagy pénz Buda szépségeért és jó levegőjéért nem hozza meg azt az áldozatot, mert nem is képes sem egy iparos, sem egy kereskedő.

Ez az elvitázhatalan oka annak, hogy fővárosunk *Ujpest*, *Rákos-Palota*, *Zugló*, *Kis-Pest*, *Erzsébetfalva*, sőt *Pusztá-Szt. Mihály*-felé olyan rohamosan épül és terjeszkedik, mert ezen falvakból a közlekedést semmi sem gátolja. Nekem van pl. egy iparos ismerősöm, aki 60—80 családos embert foglalkoztatott az iparos-telepen Budán. Évenként fizetett 1400 frt hidpénzt a kocsijáratán. Folyó évben áthelyezte műhelyeit az *Angyalföldre*, és így *Buda népessége 80 családdal csökkent*. Továbbá, ott van a hajóforgalom. A pesti oldalán a rakpartok annyira el vannak foglalva különféle társaságok által, hogy csak 280 f. m. szabad kikötő létezik. Megkérdeztem egyszer egy gabonakereskedőt, hogy miért vesztelnek a rengetek sok hajóját a budai oldalon. Mire ő azt felelte: „Nincsen hely hol kikötni.“ Erre én azt mondtam: „Hisz ott van a drága budai kikötő, melyet százakkal építettek.“ Az igaz, — mondá — de nekem 10.000 kocsi rakomány gabonám van a hajóban. Ennek a hidpénze kitenne 5000 forintot, tehát inkább megvárom, hogyha 2 hétig is kell várni, míg Pesten kirakodhatok.

Engedelmet kérek, az állam ilyen eljárásával sohasem fogja Budapestet világhírű kikötő városává fejleszteni.

A közúti vasutak átalányt fizetnek a hidpénzért, de azért Pestről Budára is beszedik a 2 krt minden jegy után, ugyancsak Budáról Pestre is beszedik a 2 krt minden jegy után, dacára annak, hogy minden ember Budáról Pestre hidpénzfizetés nélkül átjöhet. A főváros az utóbbi 2 hidpénzért költségeihez is hozzájárult két és fél millió forinttal, de a hidpénz jövedelméhez

azért semmi köze sincs neki. Mik tulajdonképpen azok a budapesti dunai hidak? Közönséges postautak, közlekedési utak, akár csak a Nagy-körut vagy az Andrassy-ut, melyek néhány millió forintba kerültek, mely összeget már rég bevette az állam.

Ilyen szűkkeblű eljárás mellett a székes főváros is megtehetné azt, hogy a Nagy-köruton, melynek építése 17 millió frtjába került, hogy minden teherkocsi után 50 kr. díjat szedjen. Igazán elmondhatjuk Atillával: *Oh Buda! Oh Buda!*

Horváth István,
hangszergyáros.

Jegyzőkönyv.

Felvett Szombathelyen az 1898. augusztus 6-án tartott választmányi gyűlésről.

Jelen voltak: *Varasdy Sándor* elnök, *Ringhofer József* alelnök, *Dautlich Gyula* pénztárnok, *Poós Gyula* ellenőr, *Klein Adolf*, *Strobl István*, *Schleederer János*, *Wolf Keresztély*, *Kántor Ferencz* és *Hafner Frigyes* v. t., kimaradását *Haller Dező* igazolta. Gyűlés megnyitása után elnök felhívta az ellenőrt, hogy az „ügyrendet“ felolvassa, ennek megtörténte után felolvastott az eddigi befolyt tagsági járulékok, valamint bemutatott a befizetési csekkyönyvek, a választmány elhatározza, hogy ezental amint az „ügyrendben“ elő van írva, az egész befolyt havi tagsági járulékok egyszerre küldessék be. Fizetési halasztást *Hafner Frigyesnek* és *Brannernak* adatott; az illetők kötelesek tíz nap alatt esedékes járulékaikat kiegyenlíteni.

Lőrincz Károly, *Fodor János*, *Kosztola Imre* tartózkodási helyük ismeretlen, felkérik az igazgatóság, hogy ezeknek a hollétük a szaklapok révén tudakolja ki, hogy azután két fentieknek a választmány a nyugtákat megküldhesse. *Böhm* (Bemm) *Lajos Lass János* és *Basch Vilmos* a nyugdíj egyesületből való kilépésüket a választmány tudomásul veszi. *Klein Adolf* 1000 frtról, *Hajli István* 1000 frtról és *Saláta Gyula* 700 frtról, 500-ról 500-ra való leengedést a választmány engedélyezi, azzal a meghagyással, hogy hátraleköt tagsági díjakat tíz nap alatt megfizessék.

Taggyűjtő bizottsági tagok *Ringhofer József*, *Kántor Ferencz* és *Hafner Frigyes* lettek. — Fegyelmi bizottsági tagoknak választattak *Varasdy Sándor*, *Wolf Keresztély*, *Hajli István*, *Schleederer János* és *Ringhofer József*. *Bemm Lajos* helyett az első póttag *Plank Gusztáv* berendeltetett. — A választmányi felkéri az igazgatóságot, hogy havonta 5 frtot utalványozzon a választmány

által megbízott pénzzsedőnek, indokoltá ezen kiadást az a körülmény, hogy különben a befizetés igen rendetlenül f továbbá a gyűlések egybehívására sokba k

A választmány a pénzér-egylet jában tartja ezental rendez üléseit ugyancsak a választmányi iratoknak l ezen célra rendelkezésére bocsátott. — Végül felkérik a jogtanács ur, hogy alapszabály könyvecskéket és b. ny. küldessen. Szombathely, 1898. aug. 6.

Poós Gyula,
ellenőr.

Varasdy Sándor,
elnök.

Klein Adolf.

Hafner Frigyes,
v. t.

Uj ipartársulat.

A nagyvárad szallodások, vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok ipartársulatának szervező bizottsága a következő körlevelet küldte szét:

Mélyen tisztelt kartárs ur!

Az emberiség fejlődését társulási hajlamának köszönheti.

Egyes fajok csak egyesült erővel voltak képesek népekké és nemzetekké tömörülni. Az összetartás teremtette meg a világon a társadalmat: a műveltség és fokozatos fejlődés meleg ágyát.

Tagadhatatlan tény, hogy az egyletek és társulatok mindig fokmérői voltak a multban és fokmérői most is egy-egy nemzet társadalmi fejlettségének. Innen indulnak ki azon nemes eszmék és törekvések, melyek a közérdeket vannak hivatva szolgálni és a melyek irányt szabnak az egyesek cselekvésének.

Az egyleti élet erősödését tapasztaljuk Magyarországon különösen három évtized óta abban is, hogy eltért az általános társadalmi hivatástól és speciális jellegeket öltött.

A politikai, közgazdasági, kulturális jótékonysági és tisztán társadalmi célokon kívül a szakszerűség ápolását tűzte ki feladatának.

Alig van foglalkozás, melynek művelői ne csoportosultak volna közös érdekeik megvédelmezésére és a szakszerűség fejlesztésére.

Ne menjünk külföldre, sőt ne lépjük át városunk határát se, mégis látni fogjuk, hogy a csizmadiák, a hentesek, a pékek, a pinczerek, a többi kisiparosok, a kereskedők, gyárosok mind megalkotották testületeiket és elérték azt, hogy midőn egyik vagy másik oldalról érdekeik sérteni akarják társulatuk nevében tiltakozhatnak az ellen, és az egyesek jogos aspirációit is olyan erővel képesek támogatni, m

DOMINO SEC pezsgő.

Versenyez nemcsak az összes hazai, de va földi pezsgő gyártmányával is. Gyár: Vel. Központi iroda: Budapest, VIII. kerület illői

nem lehet szemet hunyni és a melylyel nem bántat el senki sem kénye-kedve szerint; elérték azt, hogy a közöttük felmerült vitás ügyekben nem ítélkeznek oly egyének, a kik az ő iparágukat nem értik; elérték azt, hogy a kontárok és jellemtelen szédelőgök nem csinálnak konkurencziát a tisztességes, képzett és szorgalmas egyéneknek.

Egyedül a szállodások, vendégglósok, kávéosok és korcsmárosok azok, a kik eddig Nagyváradon nem tömörültek.

Pedig nincs iparág a városban, melylyel szemben annyi méltánytalanságot követnének el, mint a miennkel.

Külön rendszabályok közé vagyunk sorozva, iparunkat nem gyakorolhatjuk úgy, a hogy akarjuk. Rendőri felügyelet alatt teszünk és cselekszünk mindent és a nagy adókon kívül még ezt a felügyeletet is külön kivétel meg ezt a felügyeletet is külön meg kell fizetnünk; miért? Mert nincs faktorunk, a mely az egyesek tekintélyét megóvjá, az egyesek megbízhatóságát dokumentálja.

Ha közöttünk és alkalmazottaink között konfliktus támad, szaladunk az iparhatóság, vagy a bíróság elébe és egyik vagy másik fél igazságot kap ugyan, de perkölttség czimén mindegyik többet fizet, mint a monynyt a perelt összeg kitesz.

Ha a szakminiszter, vagy törvényhatóság a mi iparunkról véleményét kér, az alantas hatóság nem tudja kitől informáltassa magát és így keletkeznek aztán olyan határozatok, a melyek miatt mi csak sínlődünk és nem vagyunk képesek a mindennapi kenyeren kívül többet szerezni verejtékes munkánk közben.

A mi üzleteinkbe felfogadott tanulókkal sem törődik senki és így kerülnek elő azok az individuumok, a kik elbetegesedett jellemüknél fogva és a szakzsérség hiánya miatt -- főnökeiknek annyi keserűséget okoznak és szaporítják azok számát, a kik iparágunkat csak tisztességétől fosztják meg a nagyközönség előtt.

A kartársak közül legtöbbször akad ügye-baja és mert anyagi helyzete nem engedi, jogtanácsos nélkül védekezik és e miatt, még ha legtisztább igazsága van is elverik rajta a port és sok esetben még tönkre is jut egy-egy ilyen eset miatt.

A mi legszomorítóbb az, hogy ha betegségbe vagy nyomorba jut valaki, az egyesek irtalmára van utalva és kénytelen megzicelni a társadalom legkeserűbb kenyérét...

Ezért akarjuk mi megalakítani Nagyváradon a „Szállodások, vendégglósok, kávéosok és korcsmárosok ipartársulatát“, melynek hivatása lesz ezeket a mizériákat megszüntetni és meg vagyunk győződve, hogy mélyen tisztelt kartárs ur szivesen közénk áll és egyesül velünk a fentebb részletezett bajok orvoslására.

Ezenkívül társulatunk sürgős megalakítását célozzuk meg azért is, mert, mint

tudni méltóztatik, a legközelebbi országos kongresszusunk a debreczeni határozat alapján nálunk lesz megtartva és rendkívül nagy erkölcsi vereséget, vagy mondjuk ki: szegényt jelentene első sorban reánk, második sorban városunkra nézve az, hogy a már minden színvonalon álló vidéki városban virágzó „Szállodások, vendégglósok, kávéosok és korcsmárosok társulata“ Nagyváradon még nincsen és a kongresszusra önzöllő hasonló egyleteket nem tudnók testületileg és így illő módon elfogadni.

Tisztelettel kérjük, sziveskedjék tehát fontos ügyünk iránt ismert buzgóságával lelkesülni és a folyó hó 17-én, szerdán délután 3 órákor, a „Zöldfa“ kis termében tartandó alakuló ülésen okvetlenül megjelenni.

Hazafias kartársi üdvözlettel

Nagyváradon, a „Szállodások, vendégglósok, kávéosok és korcsmárosok ipartársulatát“ megalakító végrehajtó bizottságnak 1898. augusztus hó 10-én tartott üléséből.

A Végrehajtó bizottság.

A tápszerek hamisítása.

Hogy az ember testét hosszabb időn át kellő rugékonyságában megtarthassa, kellő mennyiségű és a szervezet anyagcserejének megfelelő összetételű táplálékkal kell azt ellátni. Fehérnyé, zsír, szénhidrát, só és víz az a fontos öt vegyület, a melyet mindennapi élelmiszereinknek kellő arányban tartalmazniok kell, hogy a folyton működő gépezet a szolgálatot idő előtt fel ne mondja. Élelmi szereink között azonban nincs nincs egy sem, a mely egymagában megfelelő összetételű volna, egymagában tehát a hus, tejtojás, stb. csak egyoldalú tápanyag, ezért kell a különböző élelmi cikkekkel folytonosan keverni.

A sok évezred tapasztalata, a czélszerűségnek megfelelően, az egész föld terméséből válogatva, pontos állapot állított össze az embernek s a föld különböző pontjain előforduló élelmi és élvezeti cikkek elterjedéséről a világkereskedelem már régi idő óta gondoskodik.

A kapzsiság, a minél nagyobb nyereszkedési vágy, az egészségtelen verseny kifejődése, már évszázadokkal ezelőtt árúinak meghamisítására ösztönözte a könnyelmű, lelkiismeretlen kereskedőt. Így már III. Frigyes német császár 1475-ben szigorú büntetést szabott ki a borhamisítókra, azóta pedig az árúhamisítás valóságos iparrá fejlődött. Mondhatánk, hogy versenyt fejlődött a chemiával. A hamisított törekvése folyton oda irányul, a hamisítást oly tökéletességgel végezhetni, hogy az a tudomány jelen eszközeivel kimutatható ne legyen; viszont a kémikus folyten résen van, ugy hogy az élelmi és élvezeti cikkek jóságának és hamisításának kimutatása valóságos tudománygá fejlődött, a melynek máris hatalmas angol, német irodalom áll rendelkezésére.

Az állam is igyekszik különféle törvények-

kel gátat emelni a hamisításnak, a mely nemcsak polgárainak pénzeszérényre ellapi mérénylet, hanem akárhányszor kockára teszi azok egészségét, sőt életét is. Angolország tetto meg e tekintetben az első lépéseket. Évekkel eelőtt rámutattunk az élelmiszerek hamisítására és arra a nagy veszteségre, mely az alkalmossal az állam minden egyes polgárát éri. A fogyasztó közönség megvédésére már 1862-ben törvényt alkottak, a melynek pótlásul 1872-ben hozott törvény elrendeli, hogy minden grófságban, és minden független városban vegyészeti kell alkalmazni, a kinek kötelessége az élelmiszerek vizsgálata.

Németország 1879-ben hozta az u. n. „Nahrungsmittel-Gesetz“-t, a mely a hamisítást praecisz meghatározva, szigorú büntetést ró a hamisítókra.

Ausztriában az 1896-ban hozott törvény a felügyeletet a közigazgatási hatóságokra és különösen a járás-orvosokra bizza, de a kormány fel van jogszivta külön ellenőrző közegeket is kinevezni, de csakis olyanokat, kik kijelölt szakmabeli képességeket igazolnak. Vizsgáló állomások is vannak szervezve, a melyek számára képzett egészségrendőri orgánumokat tanfolyamokon képeznek. Erős szigorral lépnek föl minden hamisítással szemben és az ellenőrző közegeknek rendkívül széles jogkör van biztosítva.

A kereskedői tisztesség elhomályosított árúhamisítások lehető meghiusítására nekünk is vannak egyes különleges e czélra irányuló törvényeink. Ilyenek: a közegészségügy rendezéséről szóló 1875. évi XLV. t.c.z. 141. és 154. §-ai; 1878-ik évi V. (büntető törvény) és 1879. évi XL (kihágási törvény) törvénycikkek bizonyos §§-ai egyes élelmi cikkek meghamisítását tiltják és büntetni rendelik. Ilyen továbbá az 1893. évi XXIII. t.c-zikk is, mely a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról intézkedik. Legújabbban pedig a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló 1895-ik évi XLVI. t.c-zikk, a mely a tej és tejtermékek, állati és növényi zsirok stb. hamisítását, valamint a hamisított forgalomba hozatalát tiltja. Az ellenőrzést és a kihágások fölötti ítélkezést a törvény a közigazgatási és rendőrhatalóságokra bizza.

Azokban mindezen sokféle törvény és intézkedés nem volt alkalmas arra, hogy a közveszélyes üzelmeket meggátolja. A székesfővárosi közigazgatási bizottság hónapokonként az élelmiszerek hamisításáért megbüntötteknek száz és száz föllebezést intézi el, hát még mennyi lehet azoknak a száma, a kik az itéletben megnyugszanak és megfizetik az 1—2 frt bírságot, a mit aztán újabb hamisítással ismét a fogyasztó közönségben vesznek meg. Újabb időben a bizottság elhatározta, hogy a hamisítás lehető megállítás érdekében az itéletet az illető üzlethelyiségben feltűnő helyre kifüggeszti és ezenkívül a megbírságot költségére azt az újságban is közzé teszi.

Becsületlen kereskedők közvéleményre e sikertelenségért éppen a törvény toldozás-foldozásnak tulajdonítja; e helyett ók radikális refor-

mokat sürgetnek. A termelők, a fogyasztók és kereskedők érdekei egyaránt követelik, hogy minden hamisítást és minden hamisítvány forgalomba hozására szigorúan tiltó általános törvény hozassék. A közigazgatási és rendőrhatalóságok merőben képtelenek a sokféle áruhamisítást inspicziálni s a megállítás érdekében szükséges teendőket ellátni. Főként ennek tulajdonitják, hogy a sokféle tiltó törvény dacára is a *borhamisítás*, a *vaj, liszt, kenyér stb. kicsinyben és nagyban való meghamisítása csak úgy virágzik, mint akár a törvények s-ainak alkotása előtt*. A törvények köllően csak akkor lesznek végrehajthatók, ha a közegészségügyi hatóságok országsszerte szervezettek s a hamisítások ellen irányuló törvény végrehajtásával ezen speciális hatóságok jól beakottat közegie bizatnak meg. Mint a „Magyar Kereskedők Lapja” ez irányú fejtegetésében megjegyzi, ez az intézkedés hosszabb ideig nem képezne közterhet, miután azok a gomba módra tenyésző hamisítók és a hamisítványok forgalomba hozóira kirovandó szigorú büntetések útján bőven fedezhetők volnának.

1. A víz. Egyike legközönségesebb, legnagyobb mennyiségben használt s egyszerűs mint legfontosabb tápszereinknek. Kb. 2—3 kg. vizet követel meg egy felnőt ember szervezete naponként. Ennek nagyrészt mint tej, szeszese ital, kávé, thea, leves stb. vesszük magunkhoz, melyekben vizen kívül még egyéb a szervezetre fontos anyag is van feloldva.

A jó és tiszta víz az emberre nézve tehát nagyon fontos s újabb időben, különösen nagyobb városokban egészségügyi szempontból nagy gondot fordítanak az ivóvízre. Így pl. a budapesti vegyszeti és tápszervizsgáló intézetnek egyik legfontosabb feladata az ivóvíz vizsgálata, ellenőrzése.

A jó ivóvíznek tisztának, szin és szagtalanannak kell lenni. Tartalmaznan kellő mennyiségű levegőt, tehát szabad oxigént felolva. (1 literben kb. 8 dm³ feloldott sábad oxigén.) Széndioxid jelentékeny mennyiségben legyen benne. Legyen benne továbbá kevés més (calcium carbonat), magnesia és konyhasó. A szilárd alkotórészek összege 1 literben 0.1—0.5 gramm legyen. Ez ásványtartalom igen fontos a test táplálására nézve és valószínű, hogy a csont képzésére szolgál. A mész és magnesia azonban ne tegyék nagyon keménynyé a vizet.

A vízben előforduló egyes anyagok befolyását az emberi szervezetre még nem ismerjük elég pontosan és ezért a jó ivóvíz mértékét mindig a tisztaságban, valamint azon kellekben keressük, hogy benne egy alkatrésze se legyen tulsok. Egészségtelenné, sőt járvány idején életveszélyessé teszik a vizet azok az anyagok, melyek a szerves világból származnak.

A városok és általában az emberi lakások közelében levő vizeknek igen sok alkalmuk van tisztátalanságot felvenni. A háztartás hulladékjai, árnyékszék, konyhák, fürdők, mészárások, vágóhidak, istállók, ipartelemek stb. elhullott anyagai valamennyi hozzájárul a víz tisztátalanságához. Egy 1000 lélekből álló helység lakosága kb. 463 tonna hulladékot ad évenként.

Ennek 70—90%-a a talajba jut és így természetes, hogy a talaj organikus anyagokkal csakhamar telítve lesz. Mig a talajban kellő mennyiségű oxigén van, a fejlődő ammonia (H₃N) salétromos savat (HNO₃) és salétromsavat, (HNO₂) esetleg megfelelő fém jelenlétében egyéb nitratokat (Ca(NO₃)₂, NaNO₃) képez. E képességét a föld elvesztí, ha ez anyagokkal telítve van és az oxigén hiánya melletti átalakulások eredményei között sok szerves anyag, ammonia változatlanul megmarad, mig salétromok nem, vagy csak alig képződnek.

A földbe kerülő fehérrnyékből, zsirokból, zsirsavak, ammoniak, kénhidrogén, szerves bázisok, részben mérgees anyagok keletkeznek. Rendese körülmények között a talaj ezeket feldolgozza, ásványokká változtatja át. Végtere azonban a talaj erre már nem lesz képes és az átfolyó talajvíz mindezen anyagokat magával viszi a forrás és kútvizekbe. Az olyan víz tehát, mely a rothadás termékeivel megrakott talajból származik, szerves anyagokban és ammoniában, mig ha a rothadás processusa még tart, salétromokban gazdagabb. Az ilyen vizek ezeken kívül az állati hulladékokban már készen meglévő sókban, chloridokban, phosphatokban és sulfatokban, különösen pedig konyhasóban lesz gazdag.

Mindezeknél azonban, különösen járvány idején, sokkal veszedelmesebb az, ha a víz mikroorganizmokkal van fertőzve. A talaj, a levegő, az imént felsorolt emberi és állati hulladékok több-kevésbé ilyen apró lénynek a csírái, tojásait, parasitáknak fejlődésben levő alakjait tartalmazják, melyek a vízbe jutva, különféle betegségeket okoznak. A nagy pántlika-gilisza petéi például a vízbe jutva embroyt kifejlesztí, ezek a vízzel az ember beleibe jutva, ott teljesen kifejlődnek.

Tény továbbá az is, hogy ragadós betegnek ürülekeiben fertőző anyagok vannak, melyeket ilyen módon szintén a víz terjeszt és kolerát, tifuszt és egyéb veszedelmes betegségeket okozhat.

(Folyt. köv.)

Főpincézér.

Mi történt? Megszólatl egy bátor hang a fehér rabszolgák seregéből, mely egyszer igazságot vágott szemébe ennek a tunya, rabszolgá népségnek, annak, a mely ott áll az emberi társadalomban, hogy mindenki hasznot huzzon belőle, és mindenki rugjon rajta egyet, boldog, boldogtalán megszarcolja, és mind a mellett még ő a rossz, ő nézi le mindenki, ő az, akit megvetnek és salaknak tekintik, mert hát pincézér, s e szóban, hogy pincézér, összepontosul minden gonoszság, és ha e szót manapság hallja valaki, rögtön a zsebéhez nyul, mert hát veszedelmes emberről van szó, egy pincézérről.

Midőn a *Vendéglősök Lapjában* a „Főpincézér” czímen megjelent közleményt átolvastam, forrott bennem a vér, nem azért mintha ismeretlen dolognak jutottam volna nyomára, -- hisz sajnos, tudjuk mi a ma-

gunk baját nagyon jól — hanem azt véltem, hogy ha már egyszer megindult a hegy Mahomedhez, és egy napi lap emelt szót a pincézerek érdekében, a *Vendéglősök Lapja* nem bír majd elegendő tért nyitni a beérkező véleményeknek és ime szégyen és gyalázat Magyarország pincézérségére, egyetlenegy vélemény sem érkezett. Hát ti meg vagytok elégedve helyzetetekkel?! Huszonhatezer pincézér között *egyetlen egy sem akadt, aki fel merte volna emelni szavát* a tapasztalt kizsákmányolás ellen, hogy igenis abban a cikkben foglaltak a valóságunk megfelelnek, és hogy a publikum, a helyett, hogy a pincézér megélhetését elősegitené, lépten-nyomon, a hol csak alkalom kínálkozik meglopja és ennek daczára is a tolvajnév csak a pincézéren ragad.

Vagy talán az sem igaz, hogy számos főnökeink a szó legszorosabb értelmében kizsákmányolnak bennünket, az hazugság, hogy a főnökök a főpincézér óvadékjával dolgoznak, hogy számos gazda a felvett óvadékból rendezze be üzletét, az sem esett még meg számtalanszor, hogy a bukkott vendéglős, a főpincézér is magával rántotta, mert óvadékját is elrabelta?!

És néznék csak körül, hogy állanak a dolgok az üzletekben, milyen feltételek mellett szegődnek el főpinczéreink, vegyük a számtalan üzletet, a hol a főpincézér anynyit sem keres, a mennyit kifizessen, hány üzletben keres a főpincézér a gazdának, hány-szor történik meg leszámolás után, hogy a főpincézér ráfizet, és aztán miért dolgozott egész nap barom módjára?!

S vajjon helyes és jó-e az, hogy a fizetést főnökeink évről-évre oly galád módon redukálják, ugy annyira, hogy ma a fizetés csak névleg áll fenn és még cipőre sem elég.

Jámor dolog lenne azt állítani, hogy főnökeink azt hiszik, hogy a borralvólól megélhetnek, hisz tudják ók nagyon jól a gazdasági viszonyok napról-napra rosszabbodnak, és természetesen mindenki zútkében honorálja a pincézér ugrándozásait és mégis a fizetés csökkentésével napról-napra vonják a talajt a pincézerek lába alul, és hozzájárul még a mostani óriási drágaság, a mi minden téren általánosan nyilvánul.

És mikor egy hang felemelkedik, hogy ezeket megmondja, az kiáltó szó volt a pusztában, elhangzott, senkiben viszhagra nem talált. Huszonhatezer pincézér között egy sem akadt, aki ehhez hasonló bátorsággal bevalottotta volna, hogy igenis így állanak a dolgok.

Vagy talán szegyeletlen is őszinték lenni? Nem meritek fölemelni szavotokat az ellen, hogy velünk mindenki mostohán bánik, hogy igenis mi vagyunk azok a frakkba öltözött túlkros termekben élhérért, könyörödmányért ugráló szalon rabszolgák, aki nemes hivatást teljesít, a miért ráadásul a vendég két krral hozzá járul a fentartáshoz és feltalál a pincézérnek egy métermázsa arroganciát, mert

tudja, hogy az nem ember, hanem barom, a melyet a talpnyaló gazda egy intésre sutba dob, a mit a főnökök 90 százaléka meg is tesz!

Oh mi szegény szalon rabszolgák! van mit szégyelnünk, de ha van is, gyávaság a kizsákmányolást némán eltűrni, mert avval csak feljogosítunk mindenkit, hogy újabb terheket rakjon ránk, és annál is inkább gyávaság, mert mindig verjük a mellünket, hogy „én magyar vagyok.“

Braun Sándor.

Bucsu a jóbarátoktól.

Muhr György régi vendéglője
Isten veled, áldás veled!
A sok kedves, jó órákért
Szívem soha el nem feled.

Gondolatim visszazállnak
Párkány-Nánáról hozzátok,
Ébren, valamint álmomban
Gyakran gondolok reátok.

A kedves Miczkára is
Édesen gondolok vissza,
Fájó könnyem minden könnyét
Párkány-Nána földje issza.

Gondoljatok jó barátim
Én réám is szeretettel,
Arra kérlek bennetok
Soha ne felejtsetek el.

REIMLINGER NÁNDOR.

Vidék.

Egy bgyarmati szaktársunktól kaptuk a következő sorokat:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy első sorban is Önt, mint a hazai vendéglőiparnak leghívőbb és legőszintébb előharcosát üdvözöljem s egyuttal felhívjam figyelmét azon körülményre, hogy mily káros hatással van vendéglői iparunkra az, midőn nem szakemberek, hanem kontárok, a dus haszon reményében, ott hagyván az ő *kaptalájukat*, fölcsapnak vendéglősöknek.

Nem messze városunkhoz van a Zichy seniorális uradalmak területén *Zsély fürdő*, egy kies, kitűnően védett helyen, jód-brom és vasas szénasavas forrásairól messze híres fürdőhely. Az utóbbi évekig mindig élénk és kedves fürdőszaisónjai voltak, melyek részben a jó kezelésnek, főleg pedig az előbbi fürdőbérlek áldozatkészégének tulajdoníthatók. Bezzeg megváltozott az állapot az utóbbi években, midőn egy tán mindenhez inkább, csak a *vendéglőhöz nem értő, egyszerű csizmas földműves ember vette át a fürdő bérletét. Az utóbbi*

időken, mióta ezen földműves bírja a fürdőt, mindenki panaszszal van teli, úgy az ellátást, mint a kiszolgáltatást illetőleg. Elképzelteti tek. szerkesztő ur, minő vendéglős lehet az, a ki nemcsak az évek során át üzletekben elsajátítandó ismeretekkel nem bír, hanem *vendéglőt is csak kívülről látott*, mert ahhoz, hogy ő maga is valaha mint vendég egy üzletben megfordult volna, sokkal fősvényebb volt, inkább tarisznyából evett szalonját.

Már most ilyen egyénektől, a kik a szakismeret és kellő értelmiség hiánya mellett még *határtalan fősvények is, mit várhat a fürdő közönség?* A napi lapjaink tele vannak a magyar fürdők iránti szomorú panaszokkal és bíz igazuk van sok esetben, mert nem a *fürdő a hibás, sem a közönség*, a mely nem tudja, hogy ha *kényelmet akar a fürdőn, azt meg is kell fizetni* s ha talál, szívesen is fizet; hanem igen is hibásak a kellő szakértelemmel nem rendelkező *fürdőbérlek* — *vendéglősnek csufolt egyének*, a kik azt hiszik, hogy nem ők vannak a közönségért, hanem a közönség ő értük.

Ily körülményekel szemben igazán fájdalom fog el bennünket, midőn látjuk, hogy *mint pusztulnak el fürdőhelyeink*, melyek *egykor az emberiség testi és lelki üdülésének forrásai* voltak.

Nincs egyetlen fürdővendég Zsély fürdőn, a ki ne azon szándékkal távozott volna el, hogy míg a jelenlegi bérlek kezében lesz a fürdő, addig oda nem fog többé visszaterüni. A mint én halottam és tapasztaltam is, a fürdő minden jónak hiányában van.

Az étkezés *rossz és drága*, a *kiszolgáltatást nem ismerik*, személyzet nincs, a bérlek és családja nagy kinnal és értelmetlenséggel s indolentiával maga végez rosszul mindent.

A szállások tisztátlanok, dohosak, tele légygyel, mely az udvarra öntött hulladékoktól millió számra tenyészik. Hallottam egy esetet is, hogy az étel romlott volt s a fősvénység utját állta annak, hogy naponta friss hus kerüljön az asztalra, mert hozatala pár krajczárral drágitotta volna azt. A bérlek annyira indolens, hogy mindenért a mi az ő kötelessége volna az urodalmat, mint tulajdonost vádolja hanyagsággal és rossz akarattal, mert még azt is kívánja, ha egy szék földöl, azt is uradalom jöjjön felemelni; a gyámoltalanság és szűkkeblűség mivel itt ezen fürdőn találkoznak — undorral tölt el bennünket. És megfoghatatlan, hogy az uradalom felügyelőség a helyett, hogy egy pár lapban hirdetést tenne a bérletre közzé, csupa lustaságból, mindig az említett földműves embernek adja ki bérbe, a mi pedig oly csekély, hogy szőba sem jöhet s e mellett azt terjeszti, hogy nincs haszna a bérletből, noha évenként szép összeget fordít földék vásárlására.

Ily kezelés mellett egy, a szenvédő

emberiségre szükséges fürdőhely lassankint elpusztul s ezt csakis a szakember hiánya és az uradalmi nemtörődömség okozza; pedig jókarba hozva s kellő szakember kezébe adva egy kis aranybánya volna úgy az uradalom, mint a vendéglős részére.

Ajánlom szaktársaim figyelmébe.

Ezek után maradok a tek. szerkesztő-urnak

őszinte tisztelője

S. P.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Műkedvelő előadás Szliácon.

E hónap 15-én *Dankovszky* Ede nagyvendéglőjének derék pinczérei az alakulandó „*Magyar Országos Pinczér-Egyesület*“ javára jótékonyezelő műkedvelői előadást tartottak. Az előadás oly fényesen sikerült, hogy a derék szereplőket az ottani vendéglőközönség és Zólyom megye tisztviselői felkérték, hogy e hónap 27-én a zólyom megyei közkörházalapa javára megismételjék. A sikerült előadáson színre került *Rónaszéki* 3 felvonásos népszimtvé a „*Méltóságos Csizmadia*“, melyben közreműködtek: *Sipos Jenő, Milkovits Mihály, Csóka Frigyes, Kozma Sándor, Kocsi Lajos, Domány Rezső, Holesik János, Szabó Mihály, Vizák Gusztó, Schwarcz Zsigmond, Zechmeister István, Schranz Zoltán* urak és *Radies Ilona, Leiner Irma, Vogel Emilia* kisasszonyok. Bevétel volt 243 frt 90 kr., kiadás 180 frt 22 kr. Tehát az Orsz. Magy. Pinczér-Egyesület részére maradt 63 frt 68 kr. Ez alkalommal felülfizettek: *Dankovszky Ede* 10 frt, *Gabrielly Ede* 5 frt, dr. *Grünwald* 5 frt, *Alexics* 5 frt, *Krausz István* 2 frt, dr. *Szemere* 1 frt, *M. N.* 1 frt, *G. K.* 2 frt 50 kr., *Kaufmann F.* 1 frt, *M. N.* 50 kr., *H-Csabáról* 50 kr., dr. *Stern* 1 frt., *Losonczy vígadó pinczérei* 8 frt, *Szász Károly* 5 frt, *Iványiné* 2 frt, *Schuchajik* 3 frt, *Szeittler J.* 1 frt.

— A „Szép juhász“ vendéglő.

A budakeszi-uton levő „Szép juhász“ vendéglő az idén a legkeresettebb és leglátogatottabb kiránduló hely, hogy azzal lett, ez egyedül *Dornis* Miklós vendéglős szaktársunk, lapunk lelkes barátjának az érdeme. A legelőkelőbb társaságok itt tartják meg nyári mulatságaikat s itt lesz megtartva a boszniai okupációnak f. hó 21-én tartandó jubileumi ünnepélya is.

— *Szálloda átvétel.* Miskolczon a „Pest“ szállót *Pfenning József* vette át s azt „Budapest“ szálloda czímen teljesen újja alakította.

— *Új kávéház.* *Rosner Ignác*, a fővárosi pavillon derék főpinczére s volt kávéházi tulajdonos, Budapesten a Népszínház-utca 29. sz. alatt épült palotában díszesen berendezett új kávéházat nyitott. Mint a főváros egyik látványosságát ajánljuk t. olvasóink becses figyelmébe.

— **Balaton-Földvár.** A dunántúli fürdők közül az idén a leglátogatottabb fürdő Balaton-Földvár. A fővárosból számos előkelő család tartózkodik itt állandóan. Közéletünk jelesei közül sokan, köztük *Rákosi Jenő* stb. A fürdő derék vendéglőse *Bem Gyula* nagy gondot fordít a közönségre, személyzete is kitűnő, a legügyesebb szakembereket nyerte meg. Főpinczére *Kaszás Lajos* Emil, fizetőpinczére *Czaffuta* Alajos, az éthordók pedig egytől-egyik derék magyar szakemberek.

— **Putzer György éttermei.** A fővárosi vendéglők között megfigyelésre és bámulatra méltó most *Putzer György* Deák-téri vendéglője, míg a felső éttermek a közönség nagy látogatása folytán szűknek bizonyultak, *Putzer György* szaktársunk most az alsó helyiségeket is oly díszesen rendezte be, hogy oda bármely előkelő társaság ellátogathat, az óriási nagy éttermek teljesen átalakítva, gyönyörű falvédőkkel vannak körül véve, új burorok és csillárok ékesítik e szép helyiséget. Előreláthatólag ez lesz a közönség leglátogatottabb mulatóhelye, melynek megtekintésére mi is felhívjuk a Budapestre ránduló szaktársak becses figyelmét.

— **Vendéglő átvétel.** *Kapuszta* András fővárosi vendéglős szaktársunk a Kerepesi-ut 72. sz. alatt levő vendéglői üzletét a ház lerombolása miatt az Aggteleki-utczába helyezte át. Sok szerencsét.

— **Vendéglő átvétel.** *Bagyik* Vincze ismert nevű derék főpinczér átvette a Szentkirályi-utca 2. sz. alatt levő Herbek-féle vendéglőt. Vendéglője a szaktársak egyik legkedveltebb gyűlhelye lett. Konyhája jó, italai természetesek, a közönség kényelmére nézve a tágas udvarban is terítve van. Sok szerencsét kívánunk t. barátunknak!

— **Akár csak Bécsben.** A mai lapokban értesülünk, hogy Bécsben a magyar miniszterium palotájátán roszalják, s úgy hallatszik, hogy a palotán diszelo kétfejű-sast is eltávolítják; nem ártana, ha több budapesti házi ur tanulna ezen az üdvös útjában, a kiknek házaikban a házmaster lakása felett ott diszeleg a tisztos felirat „Hausmeister“; ilyen gyönyörű felirat diszeleg többek közt a Király-utca 49. számú házban, s az Akácza-u. több szám alatt is; és mondja még valaki, hogy szívből-ilelekből „magyarosodunk!“

— **Bor zamatosítása.** Lapunkban tüzetesen foglalkoztunk a szőlővirágnak a bor zamatosítására szolgáló felhasználásával. Most van a szőlővirágzás ideje, azért ismét emlékeztetbe hozzuk, hogy a szőlővirág nagyon illatos és megszédett és lehulló szőlő virágát szüretkor a bor zamatosításához jól lehet felhasználni. A virágot akként szedjük, hogy este a szőlőfürt alá tányért tartunk és a fürtöt kis pálczával megütögetjük, mire a szirmok tányérba hullnak.

Alapos kiszáritás után befőttes üvegekbe szorítjuk és jól elzárjuk. Szüretkor 50 liter musthoz 250 gramm szőlővirágot adunk. Ezen bort fejteskor 80—40 hl. borra elosztjuk és így az egész mennyiséget zamatosítva teszszük.

— **Szeszesitalok ereje,** vagy mint műnyelven mondják: alkoholtartalma, igen különböző és a szeszesitalok között átlag legkönnyebbek a sörök és legerősebbek az égetett borok vagy pálnékek. Ösmeretes, hogy a borok alkohol tartalma több százalékkal ingadozik, a sörök ereje nem oly különböző ugyan, de itt is a legkisebb alkoholtartalmu messze áll a legmagasabb alkoholtartalmutól. A pálnékek között is vannak oly szelídek, melyek nem erősebbek a nehéz boroknál. Az egyes borok és szeszesitalok alkohol ereje körülbelül következő alakul:

Parasztbor	alkohol	6—8%
Jobb asztali bor	„	8—10 „
Nehéz asztali bor	„	10—12 „
Pecsénye bor	„	10—14 „
Dessert bor	„	14—18 „
Tokaji bor	„	15—18 „
Rajnai bor	„	10—13 „
Burgundi bor	„	9—10 „
Bordeauxi bor	„	10—12 „
Champagnei	„	10—11 „
Marasquino	„	30— „
Curaço	„	31—32 „
Benedikti	„	34— „
Köménymagos	„	40— „
Chartreuse	„	43— „
Ferencz pálnéka	„	50— „
Cseresznyeszés	„	50— „
Rum	„	53—72 „
Cognac	„	50—60 „
Arrac	„	50—70 „
Chartreuse (zöld)	„	62— „
Absynth	„	70—74 „
Kölni víz	„	85— „

— **Penész a pinczében.** Lapunk egyik barátja írja: Pinczémben két évvel ezelőtt a következő s jónak bizonyult módszert használtam a penész megszüntetésére: A pinczének jó kemény nyírfaszepről tetejét, oldalát erősen megsepertem, utána kispertem a pinczét s jól kiszellőztettem s mikor ez megtörtént, akkor egészen légmentessé tettem, azaz a szelelő lyukakat betömököttem, az ajtót bezártam, 6 darab, a boroshordók kénézéséhez használni szokott kénrudacsákát meggyújtottam s így hagytam egy éjjelen s nappalon keresztül. A kénrudacsákát a pincze tetejéhez erősített lógó helyzetben s így gyújtottam meg sorban. Ezen eljárás után a pinczét újból kinyitva, szellőztetés után alaposan megtisztogattam s nyári idő lévén, két napig tárvanyitva hagytam és többé penész nem volt pinczémben.

— **Borbehozatal Fiumén át.** Az idén a termelési viszonyok nagyon kedvez-

nek az olasz bor behozatalának s innét van, hogy olyan hatalmas import fejlődött most, hogy az idei termés kiforrott és szállíthatóvá vált, mint soha ennek előtte. Nem kevesebb mint 195,246 métermázsza bor érkezett november havában Fiuméba és pedig:

	1897.	1896.
Olaszországból	161,728	73,129
Dalmáciaiból	81,463	47,279
Isztriából	2,056	2,180
Franciaországból	8	—

Összesen. 195,246 123,187 métermázsza. Az emelkedés, a mint látható, kizárólag Olaszország javára esik, a honnét hasonló nagy mennyiség eddig sohasem érkezett egy hónapon belül. Az olasz borok az idén rendkívül nagy szesztartalmukkal (13—14 fok) tűnnek ki s így kiválóan alkalmasak gyengébb boraink javítására. Innét a szokatlanul nagy kereslet.

— **Borkivitelünk Angliába**
Liverpooli főkonzulunk érdekes dolgokat mond Angliába irányuló borkivitelünkről. A jelentés szerint adatok hiányában nem lehet ugyan pontosan kimutatni, hogy mennyi bort szállítottunk Angliába, de az konstatálható, hogy boraink a szigetországban jó kelendőségnek örvendenek. Ennélfogva — írja a főkonzul — kifizetné magát a francia és spanyol borokkal szemben a verseny felvétele, de ez csak az esetben ígér sikert, ha a nevezetesebb magyar és osztrák borkereskedők borkiviteli egyesületté alakulnának, melynek elégséges anyagi eszközzel kelleme rendelkeznie, hogy bor exportunkat gyakorlatilag és céltudatosan irányítsa. Angliába a kontinensről a múlt évben 15,858,071 gallon bor vitetett be, melyből Franciaországra 5,3, Portugáliára 3,3 Spanyolországra 3,2 millió esik.

Molnár Vilmos

cs. és kir. szab.

sérvkötész és kesztyűgyáros.

Dusan felszerelt raktár minden e szakmába vágó különlegességekben.

Budapest, VII. ker., Károly-körút 19. szám.

Kizárólag itt kapható a legjobbnak elismert szabadalmazott kettős és egyoldalu sérvkötő.

Egyedül az én pelottáim vannak ugy kesztyű, hogy bármily testtartáshoz és testmozgáshoz simnának s rugalmas ellenállásuk minden más készítménynél nagyobb és állandóbb.

Pelottáimmal feldörzsolések, bórlobok, maródások s kellemetlen nyomási érzések ki vannak zárva.

Sérvkötőim ára a legutányosabb. A legszebb és legtartósabb kesztyűk nálam kaphatók.

Egyetlen raktár a legözlésebb s elpusztíthatatlan, legkülönfélébb

pinczértáskákban,

melyekre különösen felhívom a vendéglős és pinczér urak figyelmét. Tisztelettel

MOLNÁR VILMOS.

Alapítottatott 1869.

Kítúnőnek bizonyult

SÖRMÉRŐ KÉSZÜLÉKEK

lég- vagy szénsavnyomással

szabadalmazott hűtővel
ajánlja

Watterich Arnold

BUDAPEST, dohány-utca 5.

Költségvetés ingyen.

Bőrszívatyu, sörpézsákosapok, minden bor-
betegség elleni czikkok.Essenciák a rum-, likőr- és ecetkészí-
téshez hideg uton, minden készütek nélkül.

Képes Árjegyzék és kezelési könyv ingyen.

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

legnagyobb egyenlőség

SAVANYU-KÚT

Gellért Samu főpinczért felkérem,
sziveskedjék jelenlegi tartózkodási helyét,
vagy lakezimet velem tudatni.

Dávid Sándor főpinczér.
(Trencsén Teplicz, Matejka étterem.)

Teljes ellátást

nyerhet 4 intelligens egyén vagy *tanuló ifju.* — Kényelmes és tágas utcai lakás és nyugalmas otthon. Közel az iskolák és egyéb hivatalokhoz.

Feltételek megtudhatók :

Öv. Vierzigmann Károlynénál
Budapest, VI., Szerencs-utca 5. sz.
II. emelet.

MIHÁLIK JÁNOS

törvényileg engedélyezett
szálloda, vendéglő, kávéház, fűszerüzletek,
házak, tejesarnokok adás-vétel ügyintézője.

Budapest.

VIII., Futó-utca 50. felmelet 5. ajtó.

IHÁSZ GYÖRGY

Budapest, VII., Akácfa-utca 3. sz.

Hatóságilag engedélyezett és

1000 forint

óvadékkal ellátott

országos

közvetítő intézete

elhelyez szállodai, vendéglői és kávéházi sze-
mélyzetet, közvetít üzleteladásokat és véte-
leket.

SIPULUSZ LAPJA

Egyes szám 10 kr. Egyes szám 10 kr.

KAKAS MÁRTON

Magyarország legkedveltebb élclapja.
Megjelen minden vasárnap.

Előfizetési ár:

Egész évre	4 ft.
Fél évre	2 ft.
Negyed évre	1 ft.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, VIII., Rökk-Szilárd-utca 4. szám.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (Bereg-megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szénsavat, sok szénsavas nátriumot és lithiumot tartalmaz egyéb anyagok mellett. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fője emelik, mert míg egyrészt kítúnő hatású szénsavas nátriumánál fogva a légutat s tüdő hurutos állapotainál, különösen szívós váladék esetén, másrészt egyéb víz nem is adagolható akkor, ha mint tüdővészeseknél is, vérzésre való hajlandóság van jelen, a mikor tehát a „Margit-víz“ megbecsülhetetlen szolgáltatokat tesz kevés szabad szénsavával. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a főls menyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

Ezek, s hogy még a hólyag hurutos bántalmainál is kítúnő szolgáltatokat tett, akadályozva a húgsavas sók lerakódását s így a kö- és homokképződést, eredményezték azt, hogy úgy a budapesti és bécsi egyetlen orvosnő, mint az orvosvilág egyéb előkelősegei, úgyszintén a legelső rendű gyógyhelyek, mint a görbetersdorfi, mindig a legrsivebben használták, mindig előnyt adtak neki a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

kiváló óvószernak bizonyult **járványos betegségek** idején, főleg **typhus ellen.**

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár **ÉDESKUTY L.** Budapesten
V., Erzsébet-tér 8.

es. és kir. udvari szállítók.

V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Mátyásföldi nagyvendéglő

a fővárosi közönség legszebb kirándulóhelye,
kítúnő magyar konyha, valódi magyar hegyi
borok, részvényerőfőzdei sör, legpontosabb ki-
szolgálás.

fedett tekepálya.

Vasar- és ünnepnapokon hangversenye egy
kedvelt nemzeti zenekarnak.

Gyönyörű nagy tánc- és melléktermék kü-
lönöző ünnepélyek rendezésére igen alkalmasak
melyek díjtalanul állnak rendelkezésre a nagy
közönségnek.

A cinkotai h. é. vonat (keleti pályaud-
varnál) minden órában közlekedik.

Számos látogatásért esd

Sommerer György,
vendéglős.

Berkán Gyula

papir-kárpit-raktára

Budapest, VI. ker., Bajnok-utca 28. szám

Elvállalja kávéházak, szállodák, korcsmahelyi-
ségek és privát házak kárpitozását mérsékelt
árak mellett.

Kárpitok dusan felszerelt raktárában választható k

Költségvetéseket és árjegyzéket ingyen és
bérmentve küld.

Nincs rossz bor!

Nincs rossz étel!

Nincs türelmetlen, ideges vendég!
 abban a vendéglőben, a hova a

BORSSZEM JANKÓ

a legjobb magyar élczlap jár.

A „BORSSZEM JANKÓ” előfizetési ára negyedévre csak 2 forint.

Előfizetők gyönyörű színes fali naptárt kapnak ingyen a
 »BORSSZEM JANKÓ» ismert alakjaival.

Megrendelő cím: Borsszem Jankó Kiadóhivatala, Budapest, Ferencztek-tere 3. sz.

Eladó vendéglők.

Számos kisebb és nagyobb fővárosi és vidéki vendéglő-üzletek, kávéházak és szállodák akadhatnak Venni, vagy bérletti szándékokat forduljanak **Hász György, országos közevitő intézetéhez.** Budapest, VII., Akáczy-utca 3. sz.

EUPHONION

a legjobb zenélő-automata

Hangja felülmulhatatlanul erős és kellemes.

[Szerkezete tartós.

Kiállítása a legdiszesebb.

Sternberg Armin és Testvére

hangszer-gyár
 cs. és kir. udvari szállítók.

Zenélő-automaták

főraktára

BUDAPEST,

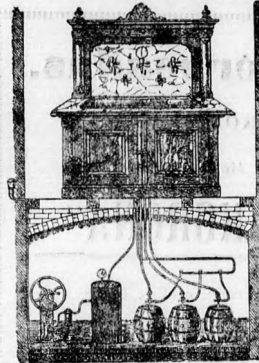
VII., Kerepesi-ut 36. sz.

Számoló czédulák és díszes plakát ingyen.

• Árjegyzék díjtalan. •

Zenélő-automatákról külön árjegyzék

Hirmann Ferencz

rész-áru gyára,

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.

GYÁRI

sörkiméző készüléket
 légnyomással és szab. sörhűtővel.

Elvállal régi készülékek átalakítását.

Nagy választék

bor- és sörcsapokban,
 valamint mindenemű szivattyúkban.

Javítások legelősebben és leggyorsabban eszközölnetnek.

Költségvetésekkel kívánatra díjtalanul szolgálok.

KERTÉSZ TÓDOR

műiparúruk raktára

BUDAPESTEN,
 Kristóf-tér.

Kuglizó bábok száraz gyertyánfából, egy készlet 2.25. Lignum sanotum kugli golyók 9 9¹/₂ 10 10¹/₂ 11 11¹/₂ 12 12¹/₂ 13 13¹/₂ 14 14¹/₂ 15 cm. átméretű.

1.15 1.30 1.50 1.70 1.90 2.15 2.30 2.50 2.70 2.85 3. — 3.20 3.40

Kugli golyók száraz gyertyánfából, nagygy színnel 75, 80 és 85 kr. Kuglizó nagy pléh perely lakata 1. — 1.20. **Korti gyertyatartó** szel ellen üvegborítással 1 frt. **Korti lámpa** petrolleuma 2.20. **Lampion** kertvilágosításához 15, 20, 30 kr. **Madresium falkya** vörös, fehér, ródi színben 30 percig meglepő nagy világosság ad, darabja 1.40. **Abrasz megörösítő szel** ellen a szabványban, 100 drb. 7 frt. **Gyufatartó** nikél, 1 tucat 3 frt. **Kenyérkosár** nikél, 1 tucat 5 frt. **Evezősök** fekete fánél, 12 pár 2.30, csontnyelű 3.60. **Kenyérvágo** kős 1. — 1.50. **Sonkavágo** kős 1.20. **Sonkaprés** fátalapozón 5 frt, márványtálapozón 7 frt. **Dugaszható** 20, 40 és 60 kr. **Dugófelöntő készülék** négy vagy ötóra felörszűrtető 2.20. **Dugókeverék**, az üvegbe esett dugókat kivenni, 15. **Közéltűngesző** kárpáccsal 90 kr. **Bíztársági borlohu** gummicso 2.40. **Hydraulikus hordó szád**-szelap csapra állított bor, sör, palinka, borszessz stb. egyéb szeszest italok megsavanyodása ellen, 1 frt. **Üvegmosó kefe** 85 kr. **Borszivattyú** 1.50. **Csizmoprés**, üvegűző 20 kr. **Amerikai hasvány** 4.75, 6. —. **Husphűtő** 90 kr. **Mandula, zsemlye, dió stb. rozsoló** 2 frt. **Habverő** vagy teavaj készítő, felölt. 80 kr. 1 literes 1.20, 2 literes 2 frt. **Fagyialat készítő** 2.50, 3.50, 4.50, 5.50, 6.50, 7.50, 8.50, 9.50, 10.50, 11.50, 12.50, 13.50, 14.50, 15.50, 16.50, 17.50, 18.50, 19.50, 20.50, 21.50, 22.50, 23.50, 24.50, 25.50, 26.50, 27.50, 28.50, 29.50, 30.50, 31.50, 32.50, 33.50, 34.50, 35.50, 36.50, 37.50, 38.50, 39.50, 40.50, 41.50, 42.50, 43.50, 44.50, 45.50, 46.50, 47.50, 48.50, 49.50, 50.50, 51.50, 52.50, 53.50, 54.50, 55.50, 56.50, 57.50, 58.50, 59.50, 60.50, 61.50, 62.50, 63.50, 64.50, 65.50, 66.50, 67.50, 68.50, 69.50, 70.50, 71.50, 72.50, 73.50, 74.50, 75.50, 76.50, 77.50, 78.50, 79.50, 80.50, 81.50, 82.50, 83.50, 84.50, 85.50, 86.50, 87.50, 88.50, 89.50, 90.50, 91.50, 92.50, 93.50, 94.50, 95.50, 96.50, 97.50, 98.50, 99.50, 100.50.

Gyorsforraló 1.30. **Kétszintű készülék** 50 kr. 1 doboz smirgli por 60 kr. **Automatikus pakánnyfogó** 2 frt. **Egerfogó**, melylyel egyszerre több egeret lehet fogni, 50 kr. **Árvabogarfogó** 1 frt. **Újsagtartó** minden nagyságu újsághoz, darabja 75 kr. **Billiárdgolyó** elefántcsont-utánzat 1 készlet 3 darabbal. 10. — 11. — 12. — frt. **Billiárd dáka** 2.50-5 frt.

Franzia dákó, 100 drb. 1.30, 1.40, 1.50. **Dákóbor-ragasztó** 1 doboz 20 frt. **Dominojáték** 90 kettő 2.40-ig. **Kávéházi domino** 450-ig, 6 frtől, 750-ig. **Rouletojáték** 1.80-17. — frt. **Rouleto-torv** 1.50-4.50 frt. **Tiveli társasjáték** a vendéki 60 70 80 90 100 cm. szarkoztatására 21 26 32 37 42 cm. 4.40 5.50 6.60 8.50 12.50 **Sakkjáték** polittörv. vörös 1. — 1.50 1.80 2.50 3.30 cserenyén 1.40 1.80 2. — 3. — 4. — 1 2 3 4 5 6 7 **Sakkalok**, angol forma, egy készlet 2. — 2.40 2.80 3.80 5. — 6.40 7.20 egyes kettős hármas

Pinoszértáska dereka csatlóható szarvas-bőrből 1.50 2.50 3.50 **Szalvétaprés** búkkából 52 cm. hosszan, 26 cm. széles 4.50. **Papír-tányérok**, nyári mulatságok, kirándulásokhoz, 100 darab 15 cm. 1.30, 17 cm. 1.60. **Ellenőrző bábok** 100 drb. 3. — szarvából 1. — 100 drb. 5. — vörös rézből 1.30 100 drb. 10. — nikélből 1 frt. 140 100 drb. 20. — szarvából 1 frt. 2.50 100 drb. 50. — vörösrézből 1 frt. 4. — 100 drb. 100. — as szarvából 1 frt. 8. — **Artyós-szeneszekrény** 15 frt egy kotta 50 kr. **Mignon-orgona** kellemes légy hangú, kettős-orgona, hangszorvattal, hangja teljesség szerinti erősségű, vagy gyengülhető 30 frt. a hangszorvattal 35 kr. **Fischer** erdei- és mudiártyó-puska 10. — 12. — frt. **Időjelző barát**, csinos svájci hazikóban 1.90. **Időjelző**, női- és férfi alak, csinos hazikóban 1.50-2 frt. **Sörös pohár** alá tálcazerző 100 drb. 8 frt. **Kettős kemény kausz** 100 db. 2 frt.

Számoló-czédulát kívánatra bérmentve küld.

KERTÉSZ TÓDOR műiparúruk raktára.

Telefon 58—35. Telefon 58—35.

NIEMETZ GYULA

törvénytől bejegyzett

üzletek adás és bevési ügynöksége

közvetít: szálloda, kávéház és vendéglői üzleteket a fővárosban és vidéken.

Iroda: Budapest, VIII. Rökk Szilárd-utca 18. sz. a népszínház mellett.

Megbízások lelkiismeretesen, pontosan és a legnagobb titoktartás mellett gyorsan teljesíttetnek.

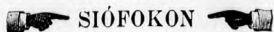
KNYASSKÓ GYÖRGY

kárpitos és díszítő

Budapest, VIII., Kerepesi-ut 51. szám.

Elvállal itt helyben valamint vidéken kárpitos- és díszítő munkálatokat stilszerűen. Szállodák, kávéházak, vendéglők, magánlakások teljes berendezését, barocce, renaissance és bármily kivitelben, sőt a legkényesebb ízlésnek is megfelel, szintugy a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelben.

Szálloda bérbeadás.

a vasuti pályaudvar átellenében levő

„MAGYAR KORONA“

szálloda és kávéház bérbeadó, esetleg eladó.

Bővebbet **MÓDLY LÁSZLÓ** tulajdonos Szegzárdon.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a *jó és emésztőképes gyomor*, meg a *tiszta ivóvíz*. Kítűnő eszköz erre a

MOHAI Ágnes-forrás

természetes szénsavdús ásványvíz.

mint feltétlenül *tiszta*, kellemes és *olós asztali és étrendi savanyúvíz*; dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak *biztos óvszer fertőző elemek ellen*, de egyszersmind serkentőleg, hat a *gyomor szervezetére*; emésztőképességét *helyreállítja és fokozza*, valamint minden *hóros behatástól megóvjá*.

←→ Kedvelt borvíz. →←

Az Ágnes-forrás kezelősége.

Fő raktár

Édeskuty L. Budapest. V. Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

A borszéki víz a savanyúvizek királya!

BORSZÉK

GYÓGYFÜRDŐ ERDÉLYBEN

Csikmegyében a fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama: **junius 15-től szept. 15-ig**. Utazás Szász-Régenig vasuton, onnan a fürdőigazgatóság által szubvenzionált gyorskocsikon. — E gyorskocsikra előjegyzést tehetni **Miklós Görög** vállalkozóknál Szász-Régen. Déli utirány: **Brassó, Csikszereda** vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borvíz a savanyú-vizek királya!

Megrendelhető: **IGAZGATÓSÁGNÁL BORSZÉK.**

←→ KAPHATÓ MINDENÜTT. →←

Fürdőre, borvizületünkre nézve minden felvilágosítással, prospektussal, árjegyzékkel szolgál a

Fürdőüzlet igazgatósága Borszék.

Posta, távirida helyben.

Megrendelhető: Igazgatóság Borszék.

Bérbeadó szálloda.

Kun-Félegyháza 33000 lakossal bíró városban, hol eddig egy szálloda van — épül egy egyemeletes szálloda, mely áll **földszinti kávéház 20 méter hosszú 12 méter széles, egy nagy ebédlő, 12 vendégszoba**, vendéglős lakása **3 szoba** és megfelelő pinze — a város legelőkeltebb és legnagyobb népforgalmu helyén, a vasut-utczában elkészül ez év december 1-én és átvehető.

Bővebb felvilágosítást ad az épület tulajdonosa

Feuer Lajos
Kunfelegyházán.

Dr. Ludwig Willibald

első nagymarosi pezsgő-pinczészete

njanlja elismert kítűnő minőségű **védjegyzott pezsgő boralt** :

Préda Trois-roses.

ARANYCSEPPEK (Goldtropfen) kaphatók az egész Monarchiában, minden elsőrendű fűszer-csemege-vendéglő- s kávéházi üzletekben.

KÉPVISELŐ!

HUNKE JÁNOS

IX, Lónyai-utca 9. ajtó 1.

Kedvezmény a vendéglősöknek!

ILLENCZ JÁNOS

kádármester,

Budapest, Tisztviselőtelep, Elnök-utca 26.

Illencz Károlynak a „Kádár“-hoz címzett
vendéglőjénél (saját ház).

Kádár-műhelye készletben tart uj hordókat

15 literesektől 300 literesekig.

Nagyobb hordók s minden e szakmába vágó tárgyak megrendelésre gyorsan készíttetnek. Javításokat elfogad rögtön és pontosan teljesít. Elvállalja a hordók tisztítását. A t. vendéglős urak számára **jutányos árak** s az a kedvezmény, hogy az uj hordókat kiforraszva, a javításra adottakat kitisztítva szolgáltatjuk vissza. Hordótisztítások esetleg a megrendelők pinczéjénél eszközöltetnek.

Leander-tartók gyorsan és olcsón készíttetnek.

Megkeresések személyesen és levélben eszközölhetők, vagy e lap szerkesztősege útján.

Jó állapotban levő **transport-hordók** igen jutányosan kaphatók.

Vidéki megrendelések az állomástól el és az állomásra vissza szállíttatnak.

Tisztelettel
Illencz János

kádármester,

X. Tisztviselőtelep, elnök-u.

A hordókat a háztól és a házhoz szállítja.

Szálloda eladás!

Az 50 év óta fennálló és legjobb karban levő

Schifbeck-féle szálloda Kassán

a város közepén és legszebb helyén, az új színház-épület átellenében szabad kézből és előnyös föltételek mellett eladó.

Csakis szóbeli értesítést ad a tulajdonosnő

özv. **Schifbeck Lujsza**

Kassa, Kossuth-utca 9. számú kisebb házában.

Jutalomdíjazott!

a Sachs Armin-féle

első magyar es. és kir. szabadalmazott

hordozható jégsekrengygyár.

BUDAPESTEN.

Gyár:

Raktárhelyiség:

Bezerédy-utca 19. sz.

Kerepesi-ut 40. szám.

Kitüntetve a nagy milleniumi éremmel.

Ajánlja unjon szerkesztett **jégkészületeit** a sör, bor, tej, víz, hus, étel stb. behűtésére, valamint **tartályait fagyalt** számára s **gépeit** annak előállítására, minden nagyságban és alakban, nemkülönben szabadalmazott legújabb és ledgyakorlatibb **fámhabzó** és **önhabzó csapjait** és **hordóknakát**, szellentyék sörhöz, melyek folyton a legnagyobb választékban raktáron tartatnak, a legolcsóbb árak mellett.

Raktár a Fleischmann-féle tejszállító kannákból
eredeti árakon.

Árjegyzékek és ábrák ingyen megküldetnek.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy Király-utca 9. sz. alatt levő galvanizáló, nikkelező és polirozó intézetemben egy külön ágat rendeztem be a kor legújabb vívmányainak megfelelőleg, konyhaedények, gyümölcs-, só- és gyufatartók, tálcák, serviceok, evőeszközök, kalaptartók, csillárok stb. minden e szakba vágó tárgyaknak tökéletes megújítására a legjutányosabb árak mellett.

Pontos és szolid kiszolgálásról előre is biztosítva, maradtam

kiváló tisztelettel

GOLD JÓZSEF

Budapest VII., Király-u. 9.

Eladó borok.

40 hektoliter Zalaegerszegi **Janka-hegyi fehér bor**, hektoliterenkint 18 forintért eladó. Értekezhetni: **Kászás Lajos** pinézérel **Balaton-Földváron**.

Eladó vagy bérbeadó vendéglő.

Görbön (Pinczehely mellett) a nagyvendéglő

a hozzátartozó melléképületekkel, szép kerttel, földekkel és egy bolthelyiséggel, mely különösen hentes üzletnek alkalmas, eladó, vagy több évre kiadó.

Értekezhetni:

Elkán József tulajdonosnál Dunaföldváron.

Bérbeadási hirdetemény.

A révfülöpi-boglári hajózási társaság tulajdonát képező a **Balaton-parton** épült **Balaton Gyógyászati szálloda** **Révfülöpi-öbön** (posta- és távirtdaállomás Kövölgő-örsm), mely a mai kor igényeinek megfelelőleg van berendezve, 1896. évi április hó 24-én kezdve **6 egymásután következő évre bérbeadó**. A szálloda szobáinak tartozékait közzük: egy nagy étterem verandával, olvasóterem, 5 különösen berendezett vendégszoba, 2 padlás szoba, továbbá egy korszerű konyha, 2 szobla, 2-3 szobla szanitáriumi cselédségi lakás, tágas pinceszoba, padlás, istálló, korcsma és szőlőtelep.

Gőzhajó-közlekedés kora és vasútlól kezdve. A kérdéses szálloda a rendszeres közlekedési országút mellett fekszik, a hűró emberek a nyári hónap alatt, igen gyors éven át rendszeres forgalomra számítanak.

A bérbeadás zárt ajánlatok által, melyek **Magyar Jakab urhoz, Révfülöpre** ezenredek, — szóbeli tárgyalás mellett 1898. augusztus 28-án délután 6 óráig a helyszínen, Révfülöpi főz megvárhatni. Az erre vonatkozó feltételek **Dr. Kovács Vilmos ügyvéd** nálánál **Tapolczán**, vagy Ungar, Jakab ur társaságánál Révfülöpi, némiképpen Józ. Frank Mária és társaságánál Bognáron barokrok megtekinthetők.

Kelt Révfülöpi, 1898. július hó 21-én.

A révfülöpi-boglári hajózási társaság, Greiner, Ungar és tsai.

Eladó szálloda.

Budapest közelében egy díszesen berendezett régi

szállodai üzlet

betegség folytán 15.000 forintért eladó. Házbér olcsó. — A szálloda, vendéglő, étterem és kávéházi helyiségekkel s udvarkerttel van egybekötve. Komoly szándékú vevőknek **Ihász György** közvetítő-intézete nyújt felvilágosítást-Budapesten.

30 KORONA PEZSGŐ

Próbáladák 2 palackkal bérmentve Magyarország és Ausztria bármely postáallomására 3 frt utánvéttel. Viszontelárúsítókak megfelelő engedéllyel.

MATTES JÁNOS, Budapest, Haris-bazár.

Kaplatók: **Simón István** főigazgató Váci-kört 12. fők-üzlet Váci-kört 10. és Török-kört 35. — **Vogel Gyula** Andrássy-ut 29. **Rabich Sándor** Kerespesi-ut 11. — **Sallay István** Kerespesi-ut 20. **Török Bódog** Kerespesi-ut. — **Diósy Kálmán** Kerespesi-ut 22. **Weinberger Gusztáv** Galvani-ter. **Tóth Imre** Főú-ut 73. **Csókai Ferenc** Veledegy-utca. — **Stourar Antal** Rózsá-utca. **Gaizler Béla** Buda, Var. — **Söllner János** Buda, Var. — **Schedel János** Bubi Fő-ut, valamint a legtöbb fűszer- és csemegéüzletben.

Tan- és nevelő-intézet

Rákos-Palotán (Budapest mellett).

Kies és egészséges fekvése folytán a fővárosi előkelőbb közönségnek kedvelt nyaralóhelye.

Kényelmes közlekedés a fővárossal a villanyvasutak és a magyar állam vasút által.

Az intézet egy öt hold kiterjedésű parkban fekszik.

Növendékek felvétetnek 4 elemi, 6 polgári, 8 gymnasiumi osztályba. Az elemi, polgári és a négy alsó gymnasiumi osztályok a nyilvánosság jogaival vannak felruházva. A gymnasium négy felső osztályába járók is alapos oktatásban részesülnek és mint magántanulók egy nyilvános gymnasiumban tesznek vizsgát. A magyar-, német-, francia-, latin nyelvek alapos tanítására különös súlyt fektetnek. A szellemi tehetségek fejlesztése mellett a **test edzésére** is kiváló gond fordítottak. Kitanú tanerők. Alapos oktatás és gondos felügyelet. Erőt adó jó táplálék. Kitanú viz. A növendéi díj mérsékelt. Ismertetővel (programmal) és bővebb felvilágosítással szívesen szolgál.

Rákos-Palotán (Budapest szomszédságában, vasuti-, posta- és távirtdaállomás)

Wagner Manó,

igazgató, intézettelajdonos.

Pályázat.

A nagykarolyi régi kaszinó az általa Nagy-Károly város Kőlesey-utcájában a vármegyei székházzal szemben újonnan létesített helyiségeihez tartozó

vendéglőt

mellék- és kerthelyiségeivel

együtt bérlet útján szándékozik fenntartani és kezelteni. Felhivatnak mindazon vendéglősök, kik ezen bérletet elnyerni óhajtják, hogy ajánlataikat **folyó 1898. évi augusztus hó 30-ik** napjának délelőtti 11 órájáig a nagykarolyi régi kaszinó igazgatójához címezve, vagy zárt borítékban nyújtsák be, vagy a jelzett időben megtartandó versenytárgyaláson szóbeli ajánlat tétele végett személyesen vagy törvényes meghatalmazottjuk útján jelentkezzenek. Kikéltátsi évi bér 1000 frt.

Az ajánlatokhoz — legyenek azok szóbeliek, vagy írásbeliek — 250 frt bánompénz mellékelendő.

A szerződés alapját képező bérleti, valamint árverési fellételek Nagy-Károlyban a kaszinó igazgatójánál, fent kitett határidőig naponként megtekinthetők.

Későn érkező, vagy bánompénzzel el nem látott ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. Nagy-Károly, 1898. június 30.

A választmány megbízásából:

Kacsó Károly, igazgató.